

L'espectacular claustre dels Reials Col·legis de Tortosa.
FOTO: J. REVILLAS

Tortosa

Els Reials Col·legis: d'arxiu històric a arxiu del Bisbat

El Bisbat de Tortosa té la intenció de portar-hi els fons arxivístics de les parròquies de la diòcesi, un cop estiga construït i en marxa el nou espai que es farà al Balneari d'en Porcar

MARINA PALLÀS CATURLA
TORTOSA

Els Reials Col·legis de Sant Jaume i Sant Maties de Tortosa seuran una ampliació de l'Arxiu del Bisbat, un cop l'Arxiu Comarcal del Baix Ebre, que actualment ocupa els Reials Col·legis, passe a la nova seu arxivística que es projecta al Balneari d'en Porcar.

De moment, els Reials Col·legis continuaran sent la seu de l'Arxiu Comarcal del Baix Ebre fins al 31 de desembre de 2028. El Bisbat de Tortosa, propietari de l'edifici renaixentista, ha concedit una nova pròrroga de quatre anys a la Generalitat, l'Ajuntament de Tortosa i el Consell Comarcal del Baix Ebre perquè puguin enllestir les obres de la nova seu que es farà al Balneari d'en Porcar, vora el call jueu. Tot i això, encara no s'ha portat a terme l'acte de signatura oficial d'aquesta nova pròrroga.

Un cop aquesta nova pròrroga de quatre anys conculque, el Bisbat de Tortosa té la intenció de portar als Reials Col·legis els fons

arxivístics de les parròquies de la diòcesi amb l'objectiu de conservar-los millor i facilitar-ne la investigació als estudiosos. I és que sovint són parròquies petites, amb poc personal i recursos. La intenció del Bisbat és que els Reials Col·legis puguin continuar oberts al públic com fins ara. L'edifici patrimonial conservarà d'alguna manera la funció actual però amb arxius de les parròquies o de la mateixa Catedral de Tortosa.

L'Arxiu Comarcal del Baix Ebre es va ubicar als anys 90 als Reials Col·legis de Sant Jaume i Sant Maties, però ja fa quinze anys que té problemes d'espai. Per aquest motiu, la passada primavera es va anunciar que l'antic Balneari del Porcar a Tortosa és el lloc escollit per a la ubicació del nou arxiu. L'equipament millorarà la gestió integral de la documentació municipal i comarcal. S'hi farà un nou edifici al solar, que acollirà l'arxiu, i es rehabilitarà el pavelló de les arcades actual. El Departament de Cultura finançarà la totalitat de

la inversió del nou equipament. Ara, s'està treballant en les excavacions arqueològiques.

Els Reials Col·legis de Tortosa constitueixen l'obra més important del Renaixement civil a Catalunya. El conjunt arquitectònic, fundat per Carles V per a l'educació dels moriscos, està format per tres edificacions: el Col·legi de Sant Jaume i Sant Maties, el Col·legi de Sant Domènec i de Sant Jordi, i l'església de Sant

Ara s'ha de signar una nova pròrroga de quatre anys i, mentrestant, construir-se el nou arxiu

Domènec. Tortosa, al segle XVI, era una de les ciutats més importants de Catalunya i comptava amb un col·legi per a la formació de teòlegs dominics, la fama del qual portà els poders públics a la construcció d'un altre col·legi annex, per a la formació de cristians nous.

A més, el claustre del Col·legi de Sant Jaume i Sant Maties és únic al país, i té representats els bustos dels reis de la Corona d'Aragó, des de Ramon Berenguer IV fins a Felip IV.

L'Arxiu Comarcal del Baix Ebre té actualment quatre quilòmetres lineals de documents. A nivell volumètric, els fons més abundants corresponen a l'Ajuntament de Tortosa i el fons notarial del districte de Tortosa, que arranca a mitjans del segle XIV i del qual hi ha més de 4.000 volums.

El document més antic que s'hi custòdia és la carta de poblament, que s'atorga el 1149 però de la qual es té conservada una còpia del 1153. És l'origen de la ciutat actual, derivada de la conquesta cristiana, i també del propi arxiu històric. Segurament el document més valuós és el Llibre dels Costums de Tortosa, del 1272. De l'època contemporània destaca l'hemeroteca de premsa històrica, el fons del cinema femina, amb totes les cartelles, o el de Ràdio Tortosa, amb 40.000 vinils.

Baix Ebre

Tortosa diagnostica la seguretat dels carrers

REDACCIÓ
TORTOSA

Detecten mala il·luminació en alguns espais del nucli antic o de la zona esportiva

L'Ajuntament de Tortosa ha presentat les conclusions de les marxes exploratòries realitzades durant els últims mesos a tots els barris de la ciutat amb l'objectiu d'elaborar una diagnosi sobre la percepció de seguretat des d'una perspectiva feminista. Unes marxes que s'han dut a terme amb la participació de representants d'entitats de dones, d'entitats veïnals i de veïnes del barri i amb el suport del col·lectiu Punt 6, una cooperativa de treball associat formada per arquitectes, sociòlogues i urbanistes.

«A partir de l'observació, l'experiència directa i la participació de les dones hem aconseguit una diagnosi i un seguit de recomanacions dels espais urbans en la vida quotidiana», ha explicat la regidora

S'han presentat les conclusions de les marxes exploratòries amb dones

ra d'Igualtat i Feminismes de l'Ajuntament de Tortosa, Mar Lleixà. Concretament, les marxes exploratòries s'han dut a terme a Remolins, Centre-Nucli Antic, Temple, Ferreries i Sant Llätzer. «Volem incorporar la perspectiva de gènere en el disseny dels espais i carrers de Tortosa».

Les recomanacions passen per una millora de la il·luminació en diferents punts del nucli antic, de la zona esportiva de Ferreries, del pas en jardinat de l'institut escola El Temple i de l'estació d'autobusos, entre altres. També es proposa habilitar ombres, instal·lar bancs en places, senyalitzar itineraris accessibles, promoure la mobilitat activa a peu i en bici, utilitzar materials transparents que permetin la visibilitat interior-exterior, etc.